

رئیس فراکسیون کارگری مجلس دهم:

خانه کارگر برای انتخابات مجلس، لیست مجزا نمی‌دهد

نبود احزاب و فرهنگ حزب، مانع اصلی فعالیت مردم‌محورانه و دموکراتیک است

گفت و گو با «علیرضا محجوب»، دبیر کل خانه کارگر و رئیس فراکسیون کارگری مجلس، از دو وجه حاوی اهمیت بود. نخست اینکه خانه کارگر، همواره در انتخابات گذشته مجلس، نقشی نسبتاً فعال ایفا کرده است و لذا، بخشی از گفت‌وگو با محجوب را از منظر دبیر کلی وی بر این تشکیلات صنفی اختصاص دادیم. بخش دوم این گفت‌وگو اما حکایتی دیگر داشت. پس از اعلام اسامی افراد تأیید صلاحیت شده از سوی هیأت‌های نظارت بر مجلس، انتقادات گسترده‌ای به عملکرد این نهاد که زیر نظر شورای نگهبان فعالیت می‌کند، وارد شد. جریان اصلاح طلب در این زمینه مدعی است که شورای نگهبان، کاندیداهای این جریان را با دلایل واهی حذف کرده و انتخاباتی را مهندسی کرده که پیش از برگزاری، تکلیف برندگان آن مشخص است. محجوب در این بین از سوی عارف، رئیس فراکسیون امید مجلس، به عنوان عضوی از کمیته پنج نفره‌ای انتخاب شد که قرار است با رایزنی مستمر با شورای نگهبان، موضوع رد صلاحیت اعضای این فراکسیون را حل کنند.

وی در مقام دبیر کلی خانه کارگر می‌گوید: ما از پیش، شرط کرده‌ایم که چه همه ما رد صلاحیت شویم و چه حضور داشته باشیم، خانه کارگر در انتخابات خواهد بود و کاندیدا معرفی می‌کند و با تمام شکل و صورت حاضر خواهد شد. الان هم اعلام می‌کنیم خانه کارگر به حسب تصمیم خود در این انتخابات فعالانه حاضر خواهد شد. در ادامه نیز در شماره آخرین تلاش‌های فراکسیون امید برای احقاق حق رد صلاحیت‌شدگان پاسخ می‌دهد که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

از آنجایی که در برخی کشورهای توسعه یافته، حزب کارگری یکی از احزاب اصلی کشور و شرکت‌کننده در انتخابات است و همواره یک طرف نتیجه انتخابات را که برد یا باخت باشد، به خود اختصاص می‌دهند، آیا خانه کارگر جمهوری اسلامی ایران قصد دارد که در صورت عدم ارائه لیست از سوی اصلاح‌طلبان در این انتخابات، خود راساً وارد عرصه رقابت‌ها شود و لیست دهد؟

خانه کارگر حزب نیست. حزب اسلامی کار به معنایی که شما نام بردید، یک حزب سیاسی با بدنه کارگری است. خانه کارگر

تشکیلات صنفی است و در اساسنامه هم از اول نوشته‌ایم که این تشکیلات دارای ماهیت صنفی است. به این جهت ما حزب نیستیم اما خالی بودن فضا باعث می‌شود یک تشکیلات صنفی، همچون بدل حزب عمل کند ولی این به معنای فعالیت به منزله یک حزب سیاسی نیست. ما در خانه کارگر از کسی نمی‌پرسیم شما دارای چه گرایش هستید؟ ممکن است افرادی در خانه کارگر عضو باشند و از خدمات آن هم استفاده کنند و حتی تصمیم‌گیر هم باشند اما لیست دیگری رای بدهند. ما حزب نیستیم اما کوشش می‌کنیم به عنوان بدل یک حزب عمل کنیم. این دو موضوع خیلی با هم تفاوت دارد.

بخش‌هایی از خانه کارگر می‌تواند حزبی عمل کند که در عرصه فرهنگی فعالیت دارد مثل روزنامه و گرنه در بقیه بخش‌ها در زمان عضوگیری مگر ما می‌توانیم بپرسیم که آیا تو ضد خصوصی‌سازی هستی یا موافق آن هستی؟ این برای ما خیلی مهم است، اما آیا از کسی می‌پرسیم یا گزینش می‌کنیم؟ ممکن است بسیاری نپسندند و می‌آیند راجع به این موضوع با ما بحث می‌کنند و از بازار بورس و مسائل اقتصادی غیر از این دفاع می‌کنند. پس معلوم است که ما حزب به معنای واقعی کلمه نیستیم ولی خانه کارگر مثل همیشه از نمایندگان و کاندیداهای اختصاصی خودش صیانت و دفاع خواهد کرد. خانه کارگر از کاندیداهایی که رای دارند دفاع خواهد کرد مشروط بر اینکه از خودش باشند مگر اینکه ائتلافی صورت بگیرد که آن امر دیگری است.

نکته دیگر این است که ما از پیش، شرط کرده‌ایم که چه همه ما رد صلاحیت شویم و چه حضور داشته باشیم، خانه کارگر در انتخابات خواهد بود و کاندیدا معرفی می‌کند و با تمام قوا و به صورت کامل حاضر خواهد شد. الان هم تکرار می‌کنیم خانه کارگر به حسب تصمیم خود در این انتخابات نقش کاملی از خودش بروز خواهد داد. غیر از اینکه گفتیم، هر کارگری که عضو خانه کارگر باشد و کاندید شود و حتی کارگری که عضو خانه کارگر نباشد و ممکن است مخالف ما هم باشد، به وجهی با درجات مختلف به حسب رای‌آوری و میدان‌رای‌اش از او حمایت خواهیم کرد. ممکن است از شخصی تنها حمایت مطبوعاتی کنیم یا او را به اعضای خود معرفی کنیم تا ابعاد مختلفی که برای فعالیت تبلیغی و عرضه افراد می‌توانیم داشته باشیم.

حضور خانه کارگر در جامعه حضوری وسیع است ولی خانه کارگر حزب نیست و یک تشکیلات نیست که بتواند تعداد کاملی از یک لیست کامل ارائه کند و همه نیازهای جامعه را در آن پوشش دهد این کار یک حزب است و خلا این حزب وجود دارد. ممکن است در جامعه کارگری به افراد زیادی برخورد و این سوال پیش بیاید که انگلستان حزب کارگر قوی دارد و چرا اینجا چنین است؟ ما باید بگوییم هنوز تمایل‌مان هم به فعالیت حزبی کوچک است و این بیش از اینکه تقصیر مردم باشد تقصیر کسانی است که جامعه را از حزب می‌ترسانند. فرهنگی درست شده که از داخل خانه افراد را از عضویت در حزب می‌ترسانند و این تا نهادها و بخش‌های مختلف اجتماعی هم وجود دارد. طبیعی است در چنین فضایی حزب شکل نمی‌گیرد و اگر هم شکل بگیرد حزب مخالف است یعنی طرف اول فاتحه خودش را خوانده بعد می‌آید عضو حزب شود و این وضعیت هیچ موقع اجازه نخواهد داد فعالیت مردم‌محورانه یا دموکراتیک یا فعالیت مبتنی بر مردم‌سالاری اتفاق بیافتد.

در انتخابات مجلس و به خصوص در کلان‌شهرها، بحث ارائه لیست خیلی مهم است. آیا حضور شما به عنوان خانه کارگر در انتخابات امکان دارد به دادن لیست به صورت مجزا ختم شود؟

ما خودمان لیست مجزا بدهیم؛ خیر. ما فقط از اعضای کارگر، عضو خانه کارگر و اعضای که بیشتر از بقیه شانس رای دارند، حمایت می‌کنیم.

حتی اگر عرصه انتخابات امسال از حضور اصلاح‌طلبان خالی باشد و لیستی ندهند؟

ما توان ارائه لیست انتخاباتی به صورت

مجزا نداریم. در جایی که توانی نداریم چرا باید به مسابقه‌ای وارد شویم که می‌دانیم باز خوردی ندارد؟ گذشته از این، اصلاً بیرون از وظایف ماست و بیرون از هدف ماست. ما به عنوان یک حزب ساخته نشده‌ایم.

آیا خانه کارگر شعاری برای انتخابات بر گزیده است؟
شعارهایی گفته شده ولی هنوز به شعار واحد نرسیده‌ایم. این موضوع در حال رسیدگی است و تا نزدیک انتخابات معلوم می‌کنیم که شعار یا شعارهای ما چه خواهد بود. موارد پنجاه‌گانه‌ای نوشته شده که این شعارها از میان آنها انتخاب خواهد شد.

پس از اینکه نتایج اولیه بررسی صلاحیت‌ها از سوی هیأت‌های نظارت منتشر شد، انتقادات زیادی شکل گرفت. نظر تان در باره نحوه عملکرد شورای نگهبان و هیأت‌های نظارت در بررسی صلاحیت‌ها و وظایب چیست؟

ما در مجلس گذشته به شورای نگهبان نامه‌ای نوشتیم که خواستیم در مورد مسائل مالی و فساد مالی اغماضی صورت بگیرد و هنوز هم معتقد هستیم که این مسیر، مسیری درست است و هر کجا شورای نگهبان ادله مالی دارد، قاعده تا باید دقت چشم‌گیری داشته باشد. البته ما اعتقاد نداریم هر کسی به پای هر گزارش سبب مالی باید رد صلاحیت شود. رقبا خیلی از این گزارش‌ها راجع به یکدیگر می‌نویسند و تحریکاتی می‌کنند و تشخیص آن هم خیلی سخت می‌شود و ممکن است بعضی جاها در یک موضوع تنها بخشی از آن واقعیت داشته باشد. ما طرفدار این هستیم که این مشی ادامه پیدا کند. می‌بینید که اصرار سخنگوی شورای نگهبان روی این است که ما

صلاحیت سیاسی را اساس قرار نداده‌ایم بلکه اساس ما موضوعات دیگری است که دو سه بار هم صراحتاً بیان کرده‌اند و شاید هم مرتباً همین را تکرار می‌کنند. آقای کدخدایی مطالب‌شان در گذشته با آنچه الان می‌گویند، متفاوت بود بنابراین این ما را اودار می‌کند تا با عمل و دقت بیشتری در این مورد وارد شویم. البته توصیه ما به شورای نگهبان این است که هر چقدر در این موارد سخت‌گیری می‌کنید در حوزه مسائل سیاسی و دیدگاه‌های سیاسی افراد آسان‌گیر باشید تا فکر به جریان بیافتد. افسردگی که الان به عنوان مخالف فکری معرفی شده‌اند یا افرادی که این گونه معرفی شده‌اند که فکر مخالف نظام دارند ممکن است بسیاری‌شان این طور نباشند و ممکن است به خاطر این مشخصه‌ها این طور معرفی شده‌اند. لذا در خواست دقت داریم و درخواست داریم که افرادی که از این موضع چه در هیأت‌های اجرایی و چه در هیأت‌های نظارت رد شدند، شورای نگهبان در رسیدگی نهایی با دقت کامل راجع به این دسته نتیجه بگیرد و تصمیم بگیرد و عمل کند. بنده کلیت این قدمی که برداشته شده

دلیل ندادن نام کسی مساله مالی داشته باشد بخواهیم در آن موضوع ورود کنیم ولی هر جایی که کسی به خاطر اعتقاد و دیدگاه طرف تعریض قرار گرفته، قطعاً همه ما ورود کرده و دفاع می‌کنیم

را به نفع نظام و کشور و آینده سیاسی کشور می‌دانم. این بخش از قانون انتخابات که بعداً در قانون شفافیت هم منعکس شد، درست است که بعضی جاهایش خیلی تند و غیر قابل عملیاتی کردن است اما بخش‌های عملیاتی و کلیت این تفکر را تفکری می‌بینم که با تفکر اکثریت مردم انطباق دارد. مردم می‌خواهند که در مجلس یا در پست‌هایی که تصمیم‌گیری صورت می‌گیرد کسانی نباشند که به فکر خودشان باشند بلکه می‌خواهند فکر خود بودن و فکر اموال و ثروت خود بودن فراموش شود. اگر این دیدگاه ادامه پیدا کند به نظر من کمک می‌کند به دیدگاهی که همه ما باید از این بخش از روش‌ها به عنوان کلیت حمایت کنیم. درست است که ممکن است روش‌ها قابل انتقاد هم باشند و منابع اطلاعاتی محل اشکال باشد اما حتی از همین حرکت ضد فساد عده‌ای ممکن است به نفع فساد استفاده ببرند. اینها طبیعت یک حرکت است که دقت آن مجموعه را مطالبه می‌کند. من فعلاً نمی‌توانم در این مورد بگویم که انتقاد کلی و اساسی به آن وارد است. ما حرف‌مان فقط این است که کسانی که از جامعه کارگری کاندید شده‌اند چون جامعه آنها را نمی‌شناسند و این شناخته شده نبودن گناه بزرگی برای این افراد نیست، پس انتظارمان این است که تأیید صلاحیت شوند تا بتوانند در این حوزه ورود کنند. اینها همان کسانی هستند که در زندگی‌شان غالباً آن نقطه‌های سیاه وجود ندارد و از همه ما برای حضور در عرصه سیاسی بهتر و پاک‌تر هستند و هنوز در این مسیر وارد نشدند که ببینند چه چیزی وجود دارد و تعلیمات و مجلس صحیح باعث می‌شود که هرگز در این مسیر وارد نشوند. ولی راجع به سیاست کلی همه باید تعامل کنند و با تعامل با شورای نگهبان صحبت کنند. البته این دیدار در همه انتقادات و گفته‌ها دیده‌ایم. کسی این مسیر شورای نگهبان را تکذیب نکرده است.

آنچه در ایام انتخابات شاید مهم‌تر از پیروزی یا باخت جناح‌های سیاسی کشور این است که فضای تقابلی بین نهادها و شخصیت‌های کشور ایجاد نشود اما دیدیم که اعلام نظر هیأت‌های نظارت، حتی رئیس‌جمهور و رئیس مجلس را هم به واکنش و اداهت و پس از آن شاهد پاسخ متقابل سخنگوی شورای نگهبان بودیم. ایسنا واکنش‌ها و جواب دادن‌ها و نحوه مواجهه با یکدیگر را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ رئیس مجلس از نمایندگانی که به دلیل عدم التزام عملی به نظام رد صلاحیت شده‌اند در صحن علنی دفاع کرد.

این تقابل نیست بلکه نقطه نظرات متفاوت است. به هر حال از رئیس مجلس انتظار می‌رود از مجلس دفاع کند و نمایندگانی که به این دلیل رد صلاحیت شده‌اند انتظار دارند از آنها دفاع شود، در نتیجه رئیس مجلس به وظیفه نهادهای خودش عمل کرد، همان طور که آقای کدخدایی هم به حسب وظیفه نهادهای خودش توضیح تقریباً واضحی در مورد این قسمت از موضوع داد. یعنی این مبادله و گفت‌وگو است و نه چیز دیگری و در مقام مسئولیت کار هم در ابتدا تلاش‌هایشان را کرده‌اند که صحبت کنند. من در جریان هستم، صحبت هم کرده‌اند و تلاش هم می‌کنند و هنوز هم راجع به افراد مشغول قانع کردن همدیگر هستند. این خدش‌های در این تلاش‌ها نیست.

ما نیز تماس‌های محدودی که امکان آن را داشته‌ایم، انجام داده‌ایم. برقراری این تماس‌ها قبل از اینکه اسامی اعلام شود آسان بود اما الان به خاطر اینکه اعضای شورای نگهبان به طور فشرده مشغول رسیدگی هستند امکان تماس‌های گسترده به همه اعضا یا بسیاری از اعضا وجود ندارد بنابراین ما خیلی دست و پا شکسته در حال پیگیری هستیم. هر عضوی در کنار کار، تلاشی را انجام می‌دهد و هنوز با اینکه آقای کواکبیان به شدت مشغول تلاش است که وقت‌های جمعی بگیرد و جمعی صحبت شود ولی هنوز توفیقی در این باب حاصل نشده است.

برای کسب آن خواسته‌ای که بابت آن گروهی تشکیل داده‌اید، امیدوار هستید؟
ما تلاش می‌کنیم. وظیفه ما تلاش کردن است.

آیا ارزیابی تان تاکنون مثبت بوده است؟
هنوز که حاصلی نداشته است.

وقتی شما در این مسیر تلاش می‌کنید حتماً شورای نگهبان هم واکنشی نشان می‌دهد و در نتیجه شما می‌توانید یک ارزیابی نسبت به کنش خود و واکنش طرف مقابل داشته باشید. مذاکرات ممکن است با نتایج تفاوت کند. به نظر من مذاکرات ناامیدکننده و بد و تلخ نیست و خوب است ولی ما بعد از نتایج باید اظهار نظر کنیم.

خالی بودن فضا باعث می‌شود یک تشکیلات صنفی، همچون بدل حزب عمل کند ولی این به معنای فعالیت به منزله یک حزب سیاسی نیست. ما در خانه کارگر از کسی نمی‌پرسیم شما دارای چه گرایشی هستید

شما به همراه آقای کواکبیان از سوی فراکسیون امید مسئول رایزنی با شورای نگهبان برای رسیدگی به رد صلاحیت‌شدگان اعضای این فراکسیون شده‌اید. تلاش‌های خود را در این زمینه چطور ارزیابی می‌کنید؟
این اشتباه است. ما پنج نفر هستیم. آقای کواکبیان رئیس این گروه است و من عضوی از این گروه هستم.

امکان دارد اسامی مابقی اعضای این گروه را برای ما نام ببرید؟
خیر. من سخنگوی این گروه نیستم.

در این گروه در رابطه با رایزنی با شورای نگهبان چه اقداماتی انجام داده‌اید و تلاش‌های شما تاکنون به کجا ختم شده است؟

بیشتر از همه ما آقای عارف تلاش کرد. آقای عارف با بسیاری از اعضای شورای نگهبان رایزنی کرد و بنایش این است که با تک‌تک اعضای شورای نگهبان گفت‌وگو کند. می‌خواهد بپرسد و هر کجا که حق با خودش باشد، دفاع کند و هر جا هم که حق با او نباشد که دیگر دلیلی ندارد، دفاع کند. دلیل ندارد اگر کسی مساله مالی داشته باشد ایشان بخواهد در آن موضوع ورود کند. ولی هر جایی که کسی به خاطر اعتقاد و دیدگاه طرف تعریض قرار گرفته، قطعاً همه ما ورود کرده و دفاع می‌کنیم و ایشان هم مشغول است.

ما نیز تماس‌های محدودی که امکان آن را داشته‌ایم، انجام داده‌ایم. برقراری این تماس‌ها قبل از اینکه اسامی اعلام شود آسان بود اما الان به خاطر اینکه اعضای شورای نگهبان به طور فشرده مشغول رسیدگی هستند امکان تماس‌های گسترده به همه اعضا یا بسیاری از اعضا وجود ندارد بنابراین ما خیلی دست و پا شکسته در حال پیگیری هستیم. هر عضوی در کنار کار، تلاشی را انجام می‌دهد و هنوز با اینکه آقای کواکبیان به شدت مشغول تلاش است که وقت‌های جمعی بگیرد و جمعی صحبت شود ولی هنوز توفیقی در این باب حاصل نشده است.

برای کسب آن خواسته‌ای که بابت آن گروهی تشکیل داده‌اید، امیدوار هستید؟
ما تلاش می‌کنیم. وظیفه ما تلاش کردن است.

آیا ارزیابی تان تاکنون مثبت بوده است؟
هنوز که حاصلی نداشته است.

وقتی شما در این مسیر تلاش می‌کنید حتماً شورای نگهبان هم واکنشی نشان می‌دهد و در نتیجه شما می‌توانید یک ارزیابی نسبت به کنش خود و واکنش طرف مقابل داشته باشید. مذاکرات ممکن است با نتایج تفاوت کند. به نظر من مذاکرات ناامیدکننده و بد و تلخ نیست و خوب است ولی ما بعد از نتایج باید اظهار نظر کنیم.

